

**Перспективи використання нових продуктів бджільництва
в розробці косметичних та лікарських засобів**

Тихонов О.І., Мартинюк Т.В., Кран О.С., Бондаренко Л.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Відомо, що продукти бджільництва широко застосовуються в народній медицині для лікування цілого ряду захворювань. Фундаментальними дослідженнями вітчизняних та закордонних вчених було доведено їх високу терапевтичну цінність.

Розвиток сучасного бджільництва дозволив більш фахово розвинути наукову роботу по вивченню механізмів дії даних продуктів на організм людини і впровадженню їх в медичну практику.

Важливий вклад в теорію і практику апітерапії по створенню косметичних і лікарських препаратів внесли вчені ведучих країн світу, зокрема Франції, Німеччини, Італії, Іспанії, США, Швеції, Польщі, Болгарії, Румунії, Росії, України і т.п.

Аналіз літературних даних показав, що значна кількість публікацій лікарів, провізорів присвячена науково-практичним дослідженням по застосуванню квіткового пилку, меду натурального, прополісу, маточного молочка, отрути бджолиної в таких областях медицини як гінекологія, хірургія, дерматологія, офтальмологія, гастроентерологія, імунологія та ін.

Крім того, ми знаємо, що в наступний час фармацевтична промисловість знаходиться в залежності від імпортової сировинної бази, тому розвиток виробництва лікарських та косметичних засобів має стратегічне значення в забезпеченні населення України доступними якісними препаратами на основі природних компонентів.

В зв'язку з цим, на наш погляд на рівні вже вивчаємої лікарської сировини, як вказано вище, по створенню вітчизняних лікарських засобів заслуговують уваги і нові продукти бджільництва «Перга» (ТУ ДСТУ 7074:2009; ТУ ГОСТ 31776-2012), «Забрус» (ТУ ДСТУ 7196:2010), мед натуральний порошкоподібний (МНП) (ТУ У 10.8-39834691-001:2015) – 2013-2018 р.р., які є більш доступними субстанціями і на основі яких вже розроблено і впроваджено у виробництво низку нових лікарських і косметологічних засобів таких як гель «Прополіс-АК», гранули «Апі-Андрогран», гранули «Проплантмед», капсули «Апісед» та ін.

Розроблені медичні засоби проявляють виражену сечостатеву активність, противиразкову дію, седативну та анксиолітичну направленість, що дає можливість створювати лікарські та косметичні засоби з полівалентним спектром терапевтичної дії, цілого комплексу уражень не тільки у мирний час, але і під час війни.

Представлена робота є продовженням наукових досліджень вчених Національного фармацевтичного університету, в якій показані узагальнені матеріали теоретичних основ вивчення нових субстанцій, систематизовані експериментальні результати вітчизняних і закордонних дослідників по вивченню складу вказаних продуктів бджільництва, механізмів дії і терапевтичних властивостей.

Висвітлені перспективи створення технології лікарських засобів на їх основі не тільки в умовах хіміко-фармацевтичного виробництва, але й в умовах аптек.

Розроблені препарати останнім часом є ефективними при лікуванні онкозахворювань, алергій різного генезу, набряків, алергічних контактних дерматитів, артритів, артрозів та ін.